

KamraTnytt Höstnummer 2016

Styrelseordförande har ordet

Bästa medlemmar

När detta skrivs är det fortfarande en fantastisk höst, med strålande dagar och klara nätter. Höstdagjämningen har förevarit och snart stundar sommartidens slut. Det blir strax dags att leta fram de varma plaggen samt blir ljusens plats på matbordet åter motiverad. Jag hoppas Ni alla får en fortsatt fin höst och en likaledes fin vinter när den infinner sig samt att detta nummer av KamraTnytt skall ge trevliga lästunder då dagarna blir kortare och mörkret tränger sig på.

Sedan förra numret av KamraTnytt har föreningen genomfört sitt nittonde årsmöte och två styrelsemöten, varav ett konstituerande. Årsmötet genomfördes i år på Ledningsregementet i Enköping och det gjorde även det konstituerande styrelsemötet. Årsmötet samlade ett 50-tal deltagare. Protokoll från årsmötet hittar Du på vår hemsida. Det finns en separat artikel om vårmötet på Ledningsregementet och kulturbesöket i Uppsala. I september genomförde styrelsen ett styrelsemöte i Halmstad vid FMTS.

I samband med årsmötet lämnade på egen begäran Ulf Crona och Thomas Eriksson styrelsen. Jag vill även här tacka dem för sina goda insatser i styrelsen. Ulf och Thomas ersattes av Kurt Hauptmann som ordinarie ledamot och Jan Brolin som suppleant. Kurt och Jan hälsas varmt välkomna till styrelsen.

Vid styrelsemötet i september fick vi en dryg timma tillsammans med chef och ställföreträdare för FMTS. C FMTS informerade om utvecklingen vid FMTS och vi lade en god stunds diskussion kring det kommande årsmötet 2017, vilket också blir föreningens 20-års jubileum. C FMTS har tydligt pekat ut regementsförvaltare Fredrik Finér till att vara KamraToff kontaktperson, vilket innebär att vi skall kanalisera våra ärenden gentemot FMTS via Fredrik. Jag uppskattar att vi härigenom fått en tydlig inkörsport beträffande kommande möten, stipendieresor och budgetfrågor etc.

Årsmötet 2017 med övriga arrangemang kommer således att genomföras på FMTS, i Halmstads garnison. Den tidpunkt som vi planerar mot är 2017-05-09—11. Föreningsordförande har tillfrågat Bo Andersson om att bli kamratföreningens lokala representant för planering och förberedelser. Bo har sagt ja till den uppgiften, vilket gläder mig. Jag ser fram emot ett trevligt arrangemang med årsmöte och 20-årsfirande samt några övriga programpunkter i stil med vad vi brukar engagera oss med.

Vår nyblivne styrelsemedlem Kurt Hauptmann har påbörjat en mera långsiktig planering för årsmötenas genomförande. Han har redan nu drivit planeringen långt fram beträffande årsmötet 2018. Om allt går i lås, så blir det på Villingsberg under tiden 2018-05-07—09.

Det finns också en plan för 2019, men den är ännu inte lika långt genomarbetad. Det känns tryggt om vi kan få en rullande plan med några års horisont.

Årets specialistofficersexamen är inplanerad 2016-12-14. Vår föreningsordförande Torgny Henryson planerar att delta både vad gäller stipendieutdelning på examensdagen, men därutöver även en diskussion kvällen före med yngre specialistofficerare. Diskussionen skall bland annat omfatta hur de yngre kollegorna kan entusiasmeras att ingå i föreningen och vara delaktiga. Jag hoppas att den planeringen håller, för de är viktigt för föreningens fortsatta bestånd.

På styrelsemötet diskuterade vi även vilka möjligheter det finns att direkt och lokalt besöka förbanden och försöka intressera såväl unga som gamla kollegor att engagera sig i föreningsverksamheten. Styrelsen planerar för att göra några försök och sedan utvärdera om detta är en framkomlig väg till att dels få nya medlemmar, dels att engagera flera av de som redan är medlemmar i direkta föreningsaktiviteter.

Mälardalsmötet 2017 är inplanerat 2017-02-09. Mera om Mälardalsmötet finns att läsa på sida 4.

Nästa styrelsemöte genomförs i anslutning till Mälardalsmötet.

Sist men inte minst, betala medlemsavgiften 125 kronor före årsskiftet till vårt plusgiro 618 45 79-8.

En God Jul och ett Gott Nytt År tillönskas alla medlemmar.

Per Gunnar Persson
Styrelseordförande

Årsmötet år 2016

Årsmötet samlade ett 50-tal deltagare. Mötesprotokoll och foton från vårt besök finns i vanlig ordning på www.kamratoff.se. Medlemsantalet var för dagen 438 samt härutöver 85 stycken nyutexaminerade Specialistofficerare, vilka erhåller två års medlemskap i samband med sin examen och föreningens utdelande av resestipendier på FMTS.

Årsmötesförhandlingarna leddes av styrelseordförande PG Persson t.h. och sekreteraren Calle Hallenborg t.v. Föreningsordförande är Torgny Henryson och samtliga omvaldes.

Av styrelsen kända medlemmar som avlidit sedan föregående årsmöte

• Mats-Åke Arvidsson	Kristinehamn	72 år
• Lars Hedström	Brunflo	62 år
• Stig Andersson	Säter	87 år
• Nils Nordestad	Åled	90 år
• Sven Svensson	Vellinge	86 år
• Nils Olsson	Ängelholm	94 år

Sedvanlig gemensam middag avnjöts i matsalen Lilla Frösunda och på mässen i glada gamla vänners lag och snart blir gamla historier som nya igen.

Kamratmöte Mälardalen på FMV 2017

Den 9 februari kl 1500 skall vi ses igen.

Inpassering från kl. 1400.

Möjlighet till kaffe finns vid filmsal C, alternativt fika mot betalning på Restaurang Vingen.

**Föreläsningssal: Filmsal C med
Besöksmottagare: Övlt. Karl Jönsson**

Program

Jag arbetar med program enligt nedan.

<u>Tid</u>	<u>Innehåll</u>	<u>Föreläsare</u>
1500 -	Artillerisystemet Archer	Ur FMV
	Gotlands betydelse	Ur HKV
	Den nya logistikutredningen.	Ur HKV
1745 -	Aktuellt från Kamratföreningen	Per Gunnar Persson

Av erfarenhet brukar föreläsare emellanåt backa ur i sent läge.
Därför är jag tacksam angående förslag på ytterligare programpunkter.

Slutligt program kommer in på hemsidan (www.kamratoff.se) senast 2017-01-20.

Vingen är bokad för den kamratliga samvaron.

1800 - Mingel på Vingen

1900 - Kamratmiddag

Vi räknar med att middagen avslutas kl. 2100

Meny: Pytt i panna med rödbetor och stekt ägg lättöl/ramlösa kaffe o kaka.
Pris 200 kr (Förhandlat Inklusivt moms och personalkostnader).

Anmäl dig snarast! Helst före 21 januari. Bortrest 22 januari - 4 februari

Bindande anmälan senast 5 februari

Ange om du inte avser delta i middagen.

Eventuell avbokning senast fyra dagar före mötet annars debiteras du kostnaden för middagen.

OBS! För inpassering behöver jag ditt personnummer.

Vid mail kommer jag att verifiera att jag fått din anmälan.

Välkomna !

Kjell-Erik Lindgren

Gräsgatan 31,

749 41 Enköping

Telefon 0171 32329

Mobil 070 212 8942

Mail: kjell-erik.lindgren@kamratoff

PS: År 2000 anordnade jag vårt första Mälardalsmöte på FMV.

Sedan dess har vi med bra information och under trevligt kamratskap träffats där 11 gånger!

Det känns lämpligt med någon som ersätter mig inom kort.

LEDNINGSREGEMENTET

KamraToff i Enköping

Text: PG Persson och Jan Sandin; KamraToff

Foto: KamraToffarkiv; www.kamratoff.se och ur LedR och METOCC presentationer

*KamraToff genomförde sitt årsmöte 2016 på **Ledningsregementet** i Enköping. Under några fina vårdagar fick medlemmarna möjligheten att träffas och få en inblick i LedR omfattande verksamhet. Här har hela gänget ställt upp sig inför ett givande studiebesök och årsmöte.*

Vårträff i Enköpings garnison med förbandsbesök och årsmöte.

Vårträffen inleddes med att Chefen för Ledningsregementet, överste Mattias Hanson, hälsade kamratföreningens medlemmar välkomna till garnisonen och önskade att vi skulle få intressanta dagar. Mattias berättade också att han är teknisk officer. Vi har ännu få tekniska officerare i förbandschefsrollen, varför vi tycker det är extra kul och tillönskar Mattias en lyckosam förbandschefsperiod. Besöket blev mycket intressant och omfattade en stor bredd. Vi fick besöka en del av LedR och FMV verksamheter samt fick vi höra ett intressant föredrag om FMTIS tillkomst och uppgifter. Här var det ställföreträdande chefen för FMTIS, överste Håkan Petersson, som var talare. Vi återkommer till föredraget om FMTIS litet närmare nedan. Besöket vid FMV ”grovlabb” var intressant och tankeväckande inför framtiden. Vi fick bland annat en presentation av arbetet med utvecklingen av Försvarmaktens ledningssystem.

Innan vi gick till föredraget om LedR utveckling och uppgifter fick vi på onsdagsförmiddagen en materielförevisning, som leddes av Per Ivar Trostemo, Jörgen Lyckman och Magnus Hildebrandt. Vi fick bland annat se GALT version 3, Bandvagn 410 samt besöka den mobila radiostudion, som ingår i Psyopsförbandet.

Jörgen Lyckman förevisar ambulansversionen av Bv 410.

Föreningsordförande Torgny Henryson finner sig väl tillrätta bakom ratten.

Ledningsregementet

Ledningsregementet ligger i Enköping och har Försvarmaktens spetskompetenser inom områdena ledning, informationshantering och verkan på informationsarenan.

Eftermiddagen inleddes med ett historieinspirerat föredrag av ställföreträdande chefen för LedR, övlt Fredrik Wiebe. Han lotsade oss genom historien från signaltruppernas ursprung i Fältsignalkompaniet från 1871 till dagens och framtidens förband och materiel. Vi fick också en gengripande information om de olika förbanden som idag finns vid LedR. Två av förbanden finns på bilderna nedan.

PSYOPS

Psyopsförbandet understödjer i första hand militära chefer och förband på operativ- och taktisk nivå. Huvuduppgiften är att påverka målgruppers beteenden och attityder, till stöd för militära operationer.

Psyopsförbandet identifierar och analyserar även andra aktörers informationsaktiviteter.

Ledningsplatsbataljonen

Oavsett världsdel, årstid och väderförhållande ska ledningsplatsbataljonen se till att taktiska- och operativa chefer kan leda sin verksamhet i fält från uppbyggda ledningsplatser anpassat till gällande ledningsbehov.

Bataljonens ledningsplatser består av stabs-, lednings- och närskyddsplutoner med stridsfordon 9040 eller Ptgbl6, trossplutoner med kok, sjukvårdare, ordonnans- och reparationsresurser.

METOCC

Försvarsmaktens meteorologiska och oceanografiska centrum – METOCC ligger i Enköping och ingår i LedR. Här välkomnades vi i Bahco gamla lokaler, där METOCC huserar, av övlt Torbjörn Haldammen, som gav oss en grundlig genomgång om verksamheten och vädrets makter!

METOCC svarar för en mängd olika väderprodukter för FM verksamhet framför allt att göra bedömningar av vädrets inverkan på militära operationer, för verksamhet oavsett om den bedrivs i Sverige eller utomlands. Här produceras bland annat väderprognoser till FM staber och ledningsfunktioner. METOCC ser också till att det finns uppdaterade väderprognoser för olika typer av beredskaps- och räddningsresurser inom FM.

NÅGRA BASFAKTA

Meteorologi, "Läran om det som finns i luften"

- * Vatten, moln, nederbörd o s v
- * Sandstorm, stoft mm
- * Vulkanaska
- * Vädrets inverkan på teknisk utrustning
- * Solens inverkan på satellit och radio

Oceanografi, "Förhållandena under havsytan"

- * Temperatur
- * Salthalt
- * Ljudhastighet
- * Räckvidd för olika sensorer

Vädertjänsten grundas på årliga överenskommelser om produktion, infrastruktur och olika nätverk mellan SMHI och FM, för att undvika dubbelarbete. METOCC har sedan kraven att slutligt leverera väderrelaterat beslutsunderlag med avseende på FM verksamhetssäkerhet och effektivitet. På METOCC genomförs också klimatologiska utredningar, som studerar vädrets effekt på militär verksamhet inom och utom landet. Vädertjänstens betydelse för FM har visats med stor skärpa under svensk medverkan i internationella operationer, inte minst i Libyeninsatsen där METOCC förmåga att med kort varsel leverera underlag ställdes på hårt prov och med ett gott resultat.

Inom FM vädertjänst finns ca 90 tjänster varav över hälften är försvarsmeteorologer.

De personella resurserna är fördelade på centrumet i Enköping och på de fyra flottiljernas väderavdelningar.

Det och alla andra frågor fick vi intresserade besökare svar på, Tack för det!

Försvarmaktens telekommunikations- och informationssystemförband FMTIS

Organisationsenheten bildades 2016-01-01, efter årtal av utredande. FMTIS har den övergripande inriktningen att effektivisera Försvarmaktens IT- och teledrift genom sammanslagning av FMTM och delar av FMLOG

Öv Håkan Petersson, stf C FMTIS, informerar oss om förbandets verksamhet och fastställda målsättningar.

För år 2016 är det fokus på leveranser, år 2018 skall det finnas en tydlig bild av förbandet FMTIS och 2020 skall FMTIS vara grundfundamentet i FM ledningsförmåga.

FMTIS har verksamhet över hela Sverige, med stab i Örebro och Enköping. Det är en stor organisation med över 1400 tjänster och med huvuduppgift att ansvara för drift och ledning av FM telekommunikationsinfrastruktur och fasta sensor- och radiosystem för strategiska och operativa funktioner.

Vi fick en fin presentation av FMTIS organisation och hur uppgifterna är fördelade på regionala genomförandeenheter Syd, Väst, Mitt och Norr och hur kompetenser är fördelade på de olika Drift-, System-, Sambands-, Systemförvaltnings- och Anläggningsenheterna.

Att närmare presentera FMTIS, förbandet och verksamheten, är definitivt värt en egen mäsas och TIFF avser att komma tillbaka med ett särskilt reportage. Vi avrundar den här korta briefingens istället med Håkans slutbild, som en kort sammanfattning av FMTIS huvuduppgift och tackar från KamraToff för en bra genomgång!

FMTIS i sammanfattning:

Ett strategiskt ledningsförband som utgör fundamentet för Försvarmaktens ledningsförmåga
Säkerställer Försvarmaktens ledning med drift, underhåll, förvaltning med stöd inom området

ETT STORT TACK TILL ALLA PÅ LEDNINGSREGEAMENTET, FMV OCH FMTIS, SOM GJORDE VÅRT BESÖK I ENKÖPING TILL EN MYCKET FIN OCH GIVANDE UPPLEVELSE. VI FRAMFÖR OCKSÅ VÅRT SÄRSKILDA TACK TILL VÅRA EGNA MEDLEMMAR PER IVAR TROSTEMO, KJELL-ERIK LINDGREN SAMT ÅKE OLSSON, SOM VAR ANSVARIGA FÖR PLANERING OCH GENOMFÖRANDE.

Kulturellt besök i Uppsala

Lite kulturhistoria i anslutning till våra årsmöten är ett måste. När vi var så nära Uppsala var det givet att besöka staden. Bland alla Uppsalas sevärdheter fick vi begränsa oss till ett besök i centrum som blev en fin avslutning på vårt årsmöte och besöket på Ledningsregementet.

Vi startade vid Uppsala slott. Med sitt läge på Uppsalaåsen har man strålande utsikt över staden och det är en alldeles utmärkt utgångspunkt för både en historisk betraktelse och en vacker vy. Gustaf Vasa lät anlägga slottet på 1500-talet som en försvarsanläggning. Efter flera bränder är nuvarande byggnad i stort sett från mitten av 1700-talet och uppfördes då mer inriktad mot användning för representation än för försvar.

Gustaf Vasa hade kanske inte bara utsikten i tankarna när han bestämde platsen. Så här i slottets skugga och vid den kända Gunillaklockan så var det läge att begrunda både försvarsaspekter och berömda händelser som utspelats på Uppsala slott. Några av alla historiska händelser som utspelat sig här är Sturemorden, Drottning Kristinas abdikering och ödesdigra beslut i och omkring 30-åriga kriget.

Från slottet är det bara en kort promenad ner till Uppsala centrum och dess historiska kärna med många kända byggnader. Domkyrkan, Universitetets huvudbyggnad och Gustavianum, alla med sina kända siluetter som dominerar stadsbilden. Här fick vi under några timmar tillfälle till en rundvandring med många nostalgiska återblickar till gångna historiektioner.

Uppsala domkyrkan är en mäktig katedral i gotisk stil, Nordens största och slutligt invigd år 1435.

Kyrkans dubbla västra torn kröns av mycket höga tornspiror. Den största av kyrkklockorna kallas Storan, och är med sina 6200 kg Sveriges största.

Ca en halv miljon besöker domkyrkan varje år och det är lätt att förstå varför, då kyrkan rymmer många sevärdheter. Här vilar många berömda kungligheter och andra framstående personer. Gustaf Vasa, Johan III, Magnus Stenbock, Emanuel Swedenborg, Carl von Linné, Nathan Söderblom för att nämna några av de mest kända, har sina gravar och tidstypiska monument i domkyrkan.

Bland kyrkoskatterna finns ett antal relikier bl.a. en flisa från Jesu kors och ben från Heliga Birgitta.

Det mest kända är kanske det förgyllda skrinet med Erik den heliges relikier.

Skrinet är tillverkat på 1500-talet och Erik den helige dog redan år 1160.

Uppsala universitet är Sveriges äldsta grundat redan år 1477. Mitt emot domkyrkan ligger *Universitetshuset* och *Gustavianum*. Universitetshuset är universitets huvudbyggnad byggt på 1880 talet med den berömda inskriptionen av 1700-talsfilosofen Thomas Thorild: ”*Tänka fritt är stort men tänka rätt är större.*” Vid vårt besök pågick stor renovering, som ska vara klar under år 2017.

Gustavianum är Uppsala universitets äldsta bevarade byggnad, vissa delar är från medeltiden. Namnet kommer från Gustav II Adolf, som donerade medel för dess uppförande. Den kanske mest kända delen av Gustavianum är den Anatomiska teatern som byggdes av Olof Rudbeck d.ä .

Så sent som 1996 lämnade de sista institutionerna Gustavianum.

Idag är här universitetsmuseum och i den vackra byggnaden kan universitetets samlingar verkligen komma till sin rätt och här fick vi en intressant guidad visning.

I den anatomiska teatern fick studenter och även betalande allmänhet närvara och bese dissektioner av människor och få kunskaper om människokroppen.

Ofta användes avrättade personer i dessa säkert makabra skådespel som vi här begrundar.

Försvarmaktsövning 2017, AURORA

Text: Torgny Henryson

Det var 23 år sedan, som den senaste Försvarmaktsövningen genomfördes 1993. Den benämndes ORKAN och gick av stapeln norr och söder om Bråviken i milo Mitt. Den omfattade ca 14.000 deltagande och jag hade förmånen att ingå i övningsledningen för den. Det har naturligtvis genomförts stora och omfattande övningar efter detta, men ingen med alla de inslag som krävs för att den ska kallas Försvarmaktsövning (FMÖ). Vad är det då som gör att en övning ska kallas FMÖ? Det är i första hand två krav som ska vara tillgodosedda. Dels ska samtliga stridskrafter (armén, marinen och flygvapnet) ingå och samverka i gemensamma operationer, dels ska ledningssystemet från operativ och taktiska nivå, till förbandsnivån, övas.

Varför en FMÖ nu?

Omvärldsläget har försämrats de senaste åren. Spänningen i Östersjön har ökat och det är angeläget att Försvarmakten övar och tränar för att öka sin förmåga. Det är också väsentligt att samverka mellan Försvarmakten och det civila samhället återtas. Totalförsvarskonceptet behöver byggas upp igen, men med de förutsättningar och behov vi har idag. Sverige ska också kunna ge och ta emot militärt stöd, enligt det beslut om Världsstöd (VLS) som Sveriges riksdag beslutat i relation till NATO. För att det ska fungera när det börjar kärva till och om statsmakterna så beslutar, så behöver Försvarmakten ha övat på hur det ska gå till.

Vad kommer AURORA att omfatta och var kommer övningen att gå av stapeln

Förband ur alla försvarsgrenar, stödfunktioner, många hemvärnsförband och civila myndigheter, kommer att ingå i AURORA. Ca 19.000 individer, inklusive övningsorganisation, kommer att delta. Till det kommer också internationella förband från USA, Finland, Estland och Danmark att delta i större eller mindre utsträckning.

Vissa förberedelser och tilltransport sker under vecka 37 i september månad 2017.

Övningen kommer därefter att kulminera under vecka 38 och 39.

Inledningsvis ska utländska förband tillföras i GÖTEBORGS-området för att öva mottagande av militärt stöd enligt Världsavtalet. Förband från hela Sverige kommer därefter att tilltransporteras till MÅLARDALS-området. Förbanden ska verka norr och söder om MÅLAREN och på GOTLAND samt på och över ÖSTERSJÖN. I slutskedet kommer förband att lösa uppgifter i STOCKHOLM, i SÖDERMANLAND och i havsbandet utanför.

Hur kommer logistiken in i bilden

För första gången på länge kommer logistiken med bl a den tekniska tjänsten att övas i stor omfattning och tillämpat såväl i hela ledningssystemet som på förbandsnivå. FMLOG kommer att delta med 1. Tekniska bataljonen. Trängregementet deltar med logistikbataljon och Försvarmsmedicincentrum deltar med ett fältsjukhuskompani. Underhållsdelar i marinen och flygvapnets basförband kommer också att övas. På stöd- och förstärkningsnivå kommer Försvarmaktens logistik (FMLOG) att samordna logistikflödet mot brigadnivån och basförband. FMLOG tar därmed rollen som Underhållsregementen utövade tidigare.

Vad händer på sikt?

Under åren framöver och mot 2020 kommer större övningar årligen att genomföras. Efter hand ska förmågan inom Försvarmakten och samverkan med civila myndigheter byggas upp. FMÖ 2020 kommer att bli en totalförsvärsövning där civila aktörer deltar fullt ut, med målsättningen att kunna stödja i ett krisläge.

Målet är att efter hand öva upp Försvarmaktens förmåga för att nå ÖB vision:
Ett starkare försvar – möter varje hot, klarar varje utmaning

Har du någon kollega som tjänstgjort inom
"Teknisktjänstområdet" som inte är medlem - Rekrytera!

Medlemsavgiften är 125:- & betalas till Plusgiro 618 45 79 - 8

På vår hemsida - kamratoff.se - finns:

- Årsmötesprotokoll & bilder från Enköping
- Äldre kursfoton & skrifter
- Rekryteringsbroschyr
- Möjlighet att anmäla medlemskap, adressändringar mm.

AingPCS/KS-kursen 1965 träff i Karlskoga 2016-08-02--04.

Text: Staffan Wyke

Foto: Göran Sundmar

Vår kurs har genom åren haft ett antal träffar som kanske kulminerade i samband med vårt 50 års jubileum förra året då vi samlades på Vaxholm under Stig Jarrings ledning.

Göran Sundmar åtog sig då att ordna en träff i år och den genomfördes den 2 till 4 aug.

Redan när vi fick programmet för "övningen" förstod vi att detta kommer att bli något alldeles extra, vilket det också blev.

Göran tog emot 17 förväntansfulla kurskamrater vid Mötesplats Alfred Nobel i Stallet, Björkborns Herrgård i Karlskoga i ett skönt augustiväder och den första dagen ägnades framför allt åt en historisk tillbakablick, med visning av Herrgården där bl.a. Alfred Nobel bott under ett par år när han ägde Bofors. Vi fick höra Bofors eldrörshistoria 1879-2014 samt visning av Industrimuseet och avslutade med besök vid Bofors gamla skjutplats från 1886 och körbanan från 1922.

Herrgården

Den återskapade körbanan

Denna körbana hade Göran och hans kamrater från Boforstiden återskapat på ett fantastiskt sätt utan minsta stöd från Karlskoga kommun som tydligen är mest bekymrad över att sammankopplas med vapentillverkning.

Mässen i Villingsbergs Herrgård

Vi inkvarterades på Villingsbergs skjutfält i en befälsbarack med mycket hög standard. Före middagen i Herrgården var det mingel mm som Göran Uller sponsrat, han hade på grund av sjukdom inte möjlighet att delta, vi skickade och skickar en hälsning till honom med ett tack.

Dag två ägnades åt BAE (BAE Systems Bofors AB) och SBD (SAAB Bofors Dynamics AB). Göran hade ordnat mycket duktiga förevisare som visade oss vad som pågår i de olika bolagen idag. Detta innebar "hands on" för oss med hydrauloljedoft mm. Vi fick bland annat se fartygskanoner som tillverkas och de Archer kanonerna som jag i skrivande stund hör att de ingår regeringens budgetproposition för köp.

Vi fick efter lunch en genomgång av utvecklingen inom burna pansarvärnsvapen från SBD, samt se deras gemensamma utställningslokal med dagsaktuella produkter, för att avsluta besöket den dagen med besök i Bamsehallen där vi fick se ett antal Bamseenheter som inte är förbandssatta i försvaret.

På kvällen åt vi ny middag på Villingsbergs Herrgård, mycket bra mat med trevlig betjäning. Efter vår frukost i matsalen på Villingsberg **-där det dykt upp nyinryckta soldater!-** åkte vi till BTC (Saab Bofors Test Center AB) där vi fick information om all den testverksamhet som pågår. Vi fick också besöka en mängd testceller för mycket avancerade tester inom miljö och röntgen för att säkerställa kvalitet utan att förstöra, vi var alla mycket imponerade av testerna och av förevisarens alla kunskaper. Som avslutning vid BTC fick vi uppleva ljudet när en Stridsvagn S startade.

Tre fantastiska dagar var till ända. Dessa dagar har gjort ett stort intryck på oss. Något motsvarande fick vi aldrig uppleva under vår aktiva tid. Ett stort tack till Göran Sundmar som lagt ner ett gediget arbete för att genomföra besöket på denna höga nivå. Vi väntar på nästa träff. Och ser fram emot en ny inbjudan till en träff även nästa år.

Jubilarer år 2017

Här kommer en lista över alla som fyller år och/eller är över 90 år och som vi gratulerar 2017. Styrelsen har tidigare beslutat att alla medlemmar som är 90 år och äldre är hedersmedlemmar i vår förening.

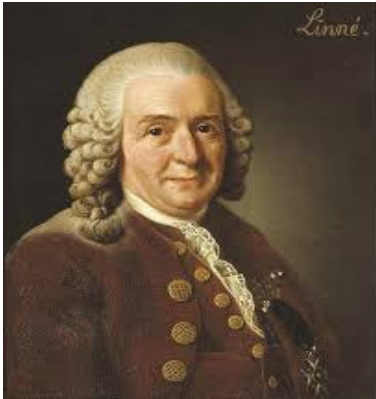
Namn	Adress	Postnr	Ort	Född	År	Datum
Berthold Fredman	Strandängsv. 4	743 61	BJÖRKLINGE	220109	95	09-jan
Jan-Inge Elofsson	Barbro Alving's Gata 3	129 55	HÄGERSTEN	370126	80	26-jan
Stig V. Johansson	Trädgårdsg 1, 2tr	541 30	SKÖVDE	270128	90	28-jan
Gustaf Ankarcrona	Gustav III:s Boulev. 29	169 73	SOLNA	370204	80	04-feb
Curt Hauffman	Rondellen 5, 2tr	176 71	JÄRFÄLLA	270211	90	11-feb
Karl-Erik Oredsson	Blåklintstigen 6	296 34	ÅHUS	420213	75	13-feb
Göte Bodén	Grenvägen 7	774 61	AVESTA	260215	91	15-feb
Karl-Göran Ekström	Skyttegatan 3	961 36	BODEN	420221	75	21-feb
Martin Lundgren	Odensalag. 37 A	831 47	ÖSTERSUND	250222	92	22-feb
Stig Jansson	Funbo Broby 71	755 97	UPPSALA	470223	70	23-feb
Bengt Gullman	Maratongatan 8	745 36	ENKÖPING	250225	92	25-feb
Lennart Malmros	Lilla Mysternav. 3	425 65	HISINGS KÄRRA	420303	75	03-mar
Stig Söderqvist	Karlslundsvägen 8	831 42	ÖSTERSUND	230324	94	24-mar
Stefan Sandberg	Eldaregatan 16 A	681 35	KRISTINEHAMN	570325	60	25-mar
Anders Norén	Mästarevägen 14	305 72	STENINGE	670331	50	31-mar
Lennart Skogqvist	Citronvägen 2	961 48	BODEN	420412	75	12-apr
Anders Saalo	Dalgatan 5 B	931 35	SKELLEFTEÅ	670413	50	13-apr
Allan Widsing	Aspnäsvägen 16 VIII	177 37	JÄRFÄLLA	250422	92	22-apr
Karl-Erik Niklasson	Sannagatan 58	681 54	KRISTINEHAMN	250423	92	23-apr
Gunnar Westermark	Västra Varvsgat. 24 C	972 36	LULEÅ	370504	80	04-maj
Börje Nilsson	Väktarevägen 4 A	291 63	KRISTIANSTAD	220508	95	08-maj
Gert Olsson	Kvistgatan 3	573 40	TRANÅS	470510	70	10-maj
Sven Ahlgren	Sandhamnsgatan 29	115 28	STOCKHOLM	250511	92	11-maj
Bengt Nilsson	Violvägen 4	241 64	HARLÖSA	370514	80	14-maj
Kjell-Erik Lindgren	Gräsgatan 31	749 41	ENKÖPING	420519	75	19-maj
Kurt Olsson	Fogdö Stenby 2	645 92	STRÄNGNÄS	470521	70	21-maj
Martin Olofsson	Odenskogsv. 84	831 61	ÖSTERSUND	370522	80	22-maj
Sigurd Andersson	Vikingavägen 15	149 30	NYNÄSHAMN	250525	92	25-maj
Per O Andersson	Kyrkvägen 9, 1506	196 30	KUNGSÄNGEN	270531	90	31-maj
Arne Skär	Segelvägen 23	575 92	HULT	250606	92	06-jun
Åke E. K. Janzon	Kavaljerstigen 4	165 57	HÄSSELBY	180609	99	09-jun
Ulf Åkesson	Kesuddsvägen 25	749 48	ENKÖPING	570611	60	11-jun
Ulf Nilsson	Odenskogsv. 110	831 61	ÖSTERSUND	420615	75	15-jun
Evert Persson	Poppelvägen 22	275 31	SJÖBO	320618	85	18-jun
Karl Erik Sjögren	Rosenvångsg.17 A	216 19	MALMÖ	420621	75	21-jun
Georg Persson	Aspvägen 3	271 71	NYBROSTRAND	470707	70	07-jul
Sven Erik Bergqvist	Södersundsv. 32	871 65	HÄRNÖSAND	370710	80	10-jul
Thor Hägglöf	Snickaregat. 10 A	575 32	EKSJÖ	250710	92	10-jul
Jan Quant	Olaus Petrigatan 12	115 34	STOCKHOLM	370717	80	17-jul
Lars Magnusson	Borggårdsg. 8 1602	281 33	HÄSSELHOLM	320723	85	23-jul

Namn	Adress	Postnr	Ort	Född	År	Datum
Anders Kihlman	Fermgatan 2 A	681 50	KRISTINEHAMN	570727	60	27-jul
Håkan Westlund	Lignells Väg 12	831 42	ÖSTERSUND	470804	70	04-aug
Anders Boström	Hissjö 78	905 91	UMEÅ	470808	70	08-aug
Hans-Erik Hedqvist	Skogsbruksv.133 -1016	831 73	ÖSTERSUND	420818	75	18-aug
Rolf Olsson	Trostgatu 8 Solvarbo	783 95	GUSTAFS	370821	80	21-aug
Jan Edelsvärd	Brösicke 17	645 97	STALLARHOLMEN	470826	70	26-aug
Lars Karlsson	Odlarvägen 19	904 20	UMEÅ	420828	75	28-aug
Staffan Wyke	Poppelstigen 2	343 36	ÄLMHULT	420910	75	10-sep
Sven Bagewitz	Föreningsgatan 53	288 32	VINSLÖV	250910	92	10-sep
Paul Kristensson	Ardennergatan 32 B	271 37	YSTAD	470915	70	15-sep
Bengt Eriksson	Torstuna, Överkålsta 1	749 72	FJÄRDHUNDRA	420916	75	16-sep
Håkan Fernström	Byvägen 25	832 45	FRÖSÖN	420922	75	22-sep
Håkan Holmgren	Falks Väg 2	262 92	ÄNGELHOLM	471004	70	04-okt
Stefan Lindström	Vibäcksvägen 15	310 40	HARPLINGE	571005	60	05-okt
Mikael Nilsson	Månstorp 114	284 91	PERSTORP	571008	60	08-okt
Sven-Olof Bernhard	Mandolingatan 17	421 45	V:A FRÖLUNDA	371013	80	13-okt
Urban Sundqvist	Ekbacken Snokebo 104	598 94	VIMMERBY	421017	75	17-okt
Hans Vahlin	Gubbyn 323	841 96	ERIKSLUND	371019	80	19-okt
Bengt Åkerlind	Hammarbyg. 68	753 24	UPPSALA	571025	60	25-okt
Jan Johnsson	Södra Nabbenv. 4	372 97	RONNEBY	371106	80	06-nov
Gunnar Lilja	Krutvägen 1	281 44	STOBY	421107	75	07-nov
Henrik Öhman	Rönnbärsstigen 16	930 70	MALÅ	421108	75	08-nov
Christer Jolsäter	Siktvägen 11	281 37	HÄSSLEHOLM	421111	75	11-nov
Ingemar Moberg	Storgatan 26, 1602	151 36	SÖDERTÄLJE	421113	75	13-nov
Ulf Holmberg	Ruddammsg. 9 1301	803 20	GÄVLE	421118	75	18-nov
Tommy Eklöf	Marmorvägen 21	653 50	KARLSTAD	471121	70	21-nov
Thomas Bengtsson	Matildebergsg. 21	431 38	MÖLNDAL	671123	50	23-nov
Björn Källman	Gröntuv 83	785 61	DJURÅS	421129	75	29-nov
Bo Östergren	Petters Hage 5	417 46	GÖTEBORG	371129	80	29-nov
Gustaf Ekerup	Borgmästareg. 23	352 36	VÄXJÖ	231210	94	10-dec
Jan F Lindgren	Övre Buddbyn 253	961 92	BODEN	471219	70	19-dec
Allan Olsson	Orvars Väg 27	754 40	UPPSALA	371220	80	20-dec
Karl-Erik Gustafsson	Majorsgatan 4	546 31	KARLSBORG	201222	97	22-dec
Lars Ahlner	Lindeväg 16	621 43	VISBY	471229	70	29-dec

Uppmaning

OM ni ändrar mail- eller postadress.
Anmäl ändringen via vår hemsida: www.kamratoff.se

När vi planerade kulturbesöket i Uppsala så var det svårt att komma förbi att ett antal framstående vetenskapsmän vilka verkat i Uppsala och påverkat utvecklingen i både Sverige och hela världen. Bland dessa kan nämnas Carl von Linné, Olof Rudbeck d.ä., Anders Celsius och Erik Gustaf Geijer. Carl von Linné var nydanare inom många områden, nu aktuell som "ergonom" med sin "plughäst".

Carl von Linné (1707–1778) är en av Uppsala universitets mest berömda professorer genom tiderna. Linné skapade system för att klassificera och namnge naturen, och grunden i hans system används än i dag i hela den vetenskapliga världen. "Gud skapade och Linné ordnade" har blivit ett talesätt.

Klassifikationen för växter byggde på hur de fortplantar sig, eller deras sexualsystem. Namngivningen kopplades till klassifikationen, och utifrån namnet kan man få information om släktskap. Redan innan Linné fyllt 30 år hade han skrivit det verk som gjorde honom berömd - Systema Naturæ.

Klassifikationssystemet har förändrats och utvecklats sedan dess, men har varit en mycket viktig grund för fortsatt arbete. Sättet att namnge har i princip överlevt, fortfarande finns den centrala kopplingen mellan klassificering och namngivning kvar.

Linné utvecklade sitt system så att det inte bara fungerade för växterna, utan för alla tre naturens riken: växter, djur och mineraler. Många av de namn Linné gav enskilda arter lever kvar, bland dem namnet på människa Homo sapiens, den förnuftiga människan. Förnuft och nytta var något som präglade både 1700-talets tänkande och Linnés arbete.

1741 utsågs han till professor i medicin i Uppsala. Han flyttade senare in i bostaden i akademiträdgården, och började arbetet där. Linnés hushåll utvecklades till en produktiv miljö där ett stort antal kollegor och studenter vistades jämte familjen. Trädgården blev en plats för undervisning och försök. Den blev ett slags nav i Linnés stora nätverk av korrespondenter världen över.

Han lockade studenter, inte bara från Sverige. En grupp närstående studenter (kallade lärjungar eller apostlar) fick särskilda uppdrag när de reste på expeditioner till fjärran länder. Försändelser med exotiska fröer, knölar, lökar eller djur skickades till Linné i Uppsala. Man hoppades på att kunna förse Sverige med egenproducerat te, silke, pärlor och porslin. De resor Linné gjorde till landskapen i Sverige hade också som syfte att undersöka naturresurserna, så att man bättre kunde utnyttja och utveckla dem.

Under 1700-talet utvecklades undervisningsmetoderna och de blev mer praktiskt inriktade. Både Linné och andra professorer tog in demonstrationer, apparater och åskådningsmaterial i undervisningen på ett nytt sätt. De exkursioner Linné ledde i markerna kring Uppsala lockade ett mycket stort antal deltagare. Man gav sig ut i de uppländska skogarna och hagarna och gjorde där iakttagelser beträffande blommor, insekter och stenar.

Ett skäl till att Linnés arbeten fick genomslag var hans förmåga att skapa nätverk, ha goda kontakter och skaffa sig välgörare. Bland annat hade Linné mycket goda kontakter vid hovet. Linné tilldelades Nordstjärneorden 1753, och adlades som tack för sina insatser.

Linné var en nyfiken och kreativ forskare. Ett av hans motto var "Omnia mirari etiam tritissima" (på svenska: förundras över allt även det mest vardagliga). Här har Linné sammanfattat en av grundpelarna för varje forskare, vare sig det är 1700-tal, eller nu: **Var nyfiken och förundrad över allt!**

Mer historik om Linné

Carl von Linné är förmodligen den internationellt sett mest kände svensken. Hans livsverk lär finnas återgivet på cirka 130 språk. Ingen enskild person i världen har satt större prägel på den biologiska systematiken än Linné. Hans stora betydelse beror främst på att han systematiserade samtliga organismer som var kända på hans tid. Det sinnrika regelverk han skapade var förmodligen inte det enda tänkbara och kanske inte heller nödvändigtvis de bästa. Men han lyckades före alla andra att beskriva samtliga arter efter ett systematiskt sinnrikt regelverk. Detta hade ingen annan klarat vare sig före honom eller senare efter honom. Därför bestämdes att Linnés arbeten skulle utgöra startpunkten för det internationella systematiska regelverk som med några få ändringar fortfarande är i bruk.

När professor Young-Ho Eom och hans kollegor vid Université de Toulouse nyligen rankade världens mest inflytelserika personer genom tiderna var det varken Jesus, Napoleon eller Aristoteles som toppade listan. Överst på listan hamnade uppsalaprofessorn Carl von Linné. Det är bara i Uppsala han är mindre än Pelle Svanslös.

1741 utnämndes Linné till professor i medicin vid Uppsala universitet. 1742 bytte han professur med Nils Rosén von Rosenstein (han med Rosénparken i Uppsala) och blev därmed botanikprofessor. Under åren 1750 – 1772 var han under tre olika perioder rektor för universitetet. Senare delen av sitt liv levde han i Uppsala med vinterboende inne i staden och sommarboende på Linnés Hammarby.

Linnés Hammarby

På Linnés tid var det vanligt att välbeställda professorer köpte jordbruksfastigheter i stadens närhet. Det var inte bara en trygg investering utan också en rejäl portion status. Som professor hade Linné naturligtvis också en välbelägen tjänstebostad i Uppsala (nuvarande Linnémuseet i Linnéträdgården) och en god lön. Någon garanti för familjens försörjning - om han t.ex. skulle avlida – ingick däremot inte i tjänsten. Han måste därför även tänka på att bygga upp ett kapital som kunde ge långsiktig avkastning samt ge en försäkring för familjen. Förvärvet av Hammarby 1758 ingick i den bilden. Efter Linnés död bodde hans änka Sara Lisa permanent på Hammarby till sin död 1806. Gården fanns i familjens ägo till 1879 då staten köpte Hammarby med Uppsala universitet som förvaltare.

Utöver Hammarby kom han också att äga gårdar i Sävja, Edeby, Vallby och Hubby (den senare en gåva från Gustav III). Tillhoppa kom Linnés ägor att omfatta minst tioalet gårdar på sammanlagt c:a 350 ha. Han lät själv bygga en ny bostadsbyggnad vid Hammarby, som blev färdig omkring 1764. Även de övriga byggnaderna vid Hammarby rustades upp och han gav gården en rejäl ansiktslyftning, värdig en professor vid universitetet i Uppsala.

På Hammarby skaffade han sig inte bara ett andra hem utan även en betydande experiment-miljö. Här fick han även utrymme för praktiska försök och provodlingar. Han experimenterade med såväl inhemska som mer exotiska nyttoväxter, som han drivit upp i den botaniska trädgården inne i Uppsala. Arter från dessa försöksodlingar finns ännu kvar både på Hammarby och på de granngårdar i trakten som han själv ägde men också bland vänner och bekanta. Och det var här han fick användning för sin läs- och skrivstol ("Plugghästen"), som även användes som kateder, då han tog emot studenter för privatundervisning.

Linnés plugghäst

Carl von Linné lät sannolikt tillverka sin egen "Läs och Skrivpulpet" redan år 1741, efter att han inspirerats av biblioteksstolar från utländska kloster och universitetsbibliotek i Leiden (Holland). Böckerna var ofta tunga och ohanterliga på den tiden. Numera använder moderna IT användare bärbara datorer på pulpeten, lika otympliga och besvärliga idag.

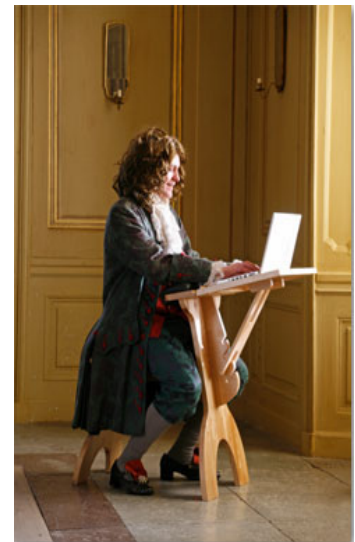
Linné skapade en för tiden ovanligt karaktärsfull, ergonomisk och bekväm lässtol som han använde både som studiestol och kateder vid föreläsningar och i sin privata undervisning i den svenska universitetsstaden Uppsala.

Bilden till vänster visar originalet som ännu står kvar på Linnés Hammarby och tillverkad av en lokal snickare i Uppsala år 1741. Läs och skrivpulpeten blev redan på 1800-talet kallad för "Linnés Plugghäst" i folkmun bland studenterna. Till höger ser du den uppdaterade och moderna varianten. Den bygger du själv hemma - framtagen till Linnéjubiléet 2007 och blir kanske en populär och nyttig Sverigeprofil.

Original

På Linnés Hammarby strax söder om Uppsala finns originalet till denna egenartade möbel. Efter Carl von Linnés död sålde änkan Sara Lisa Naturaliesamlingarna till högstbjudande. Köpare var den engelske läkaren J. Smith. Idag förvaras samlingarna på Linnean Society i Burlington House i London. Plugghästen” ansågs inte så värdefull att den fick ingå i affären. Den blev dessbättre kvar i Uppsala och idag ingår den omistliga möblen i Uppsala universitets konstsamling.

Nyttillverkad

Linné använde möblen både som studiestol och som föreläsningkateder vid sin undervisning. Det var en praktisk möbel där den ofta tunga boken kunde vila på den fastgjorda bordsskivan samtidigt som det gick att reglera läsavståndet med hjälp av ett sinnrikt system. Linné själv kallade aldrig sin läs- och skrivstol för "plugghäst". Det uttrycket kom långt senare; i mitten på 1800-talet.

Carl von Linné var ingalunda ensam om att skaffa sig en sådan här läs- och skrivstol, men den han har lämnat efter sig är det exemplar, som gått till historien. Bland 1700-taets professorer och herremän i Uppsala förefaller det ha varit något slags signum att skaffa sig en sådan här möbel; ett uttryck för högre bildning skulle man kunna säga. Plötsligt var det högsta mode att skaffa sig läs- och skrivstolar av varierande slag till det privata hemmabiblioteket. Några sådana finns bevarade.

På Nordiska museet finns t.ex. professor Johan Ihres läs- och skrivstol, som han hade i sitt bibliotek i början av 1700-talet och i samlingarna på Skoklosters slott finns en liknande möbel, som lär ha tillverkats på Salsta slott på 1730-talet. När adelsmannen Erik Brahe på 1750-talet lät flytta sin boksamling från Salsta till Skokloster tog han också med sig läs- och skrivstolen. Men det är som sagt Linnés "plugghäst" som gått till historien.

Affärsprojektet "Linnés plugghäst"

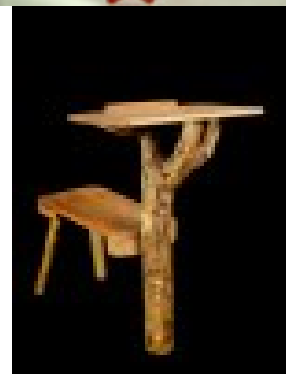
Carl von Linné skapade en för sin tid ovanligt karaktärsfull och bekväm lässtol som han använde både som studiestol och kateder. Nu kan vi alla bygga vår egen (eller åtminstone låta bygga) plugghäst med Linnés grundskiss som förlaga och därmed sätta en egen prägel på originalet från år 1741. För nu har Carl von Linnés praktiska, ergonomiska och enkla Plugghäst från år 1741 återuppstått och håller som bäst på att spridas över hela Sverige.

Bakom projektet står ett antal entusiaster med kulturentreprenören Gunnar Grip i spetsen (www.plugghasten.se). I det projektet menar man att "Linnés Plugghäst" är världens första moderna "allt-i-ett-arbetsplats" för Laptops, iPads och Smartphones. Därtill kan jag för egen del intyga att den är en fantastiskt praktisk läsplats. "Linnés Plugghäst" har allt du behöver, dessutom en design som väcker historisk uppmärksamhet. Här sitter man bekvämt på en "hästsadel" och arbetar på ett litet utrymme.

I projektet erbjuds alla hemsnickare kostnadsfria bygginstruktioner och ett helt nytt koncept för det moderna och flexibla hemmakontoret.

Det är absolut ingen överdrift att påstå att "Linnés Plugghäst" står för historia, kunskap, lärande, ergonomi och pedagogik. Därtill kommer att "Linnés Plugghäst" – åtminstone för mig – innehåller ett stort historiskt och symboliskt värde. Det kan låta storvulet men symboliskt känner jag mig som en Linnés jämlike när jag sitter vid hans "Plugghäst".
Med vänlig hälsning Roland Agius

Exempel på konstruktioner:

Uppmaning

Vi har börjat planera för nästa årsmöte i Halmstad.
Tidpunkten som ni redan nu ska lägga in i era almanackor är 2017-05-09--11.
Det blir som vanligt vackra vårdagar!
Inbjudan kommer i KamraTnytt vårnummer och på hemsidan.